

บทที่ 2

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 WirelessHART

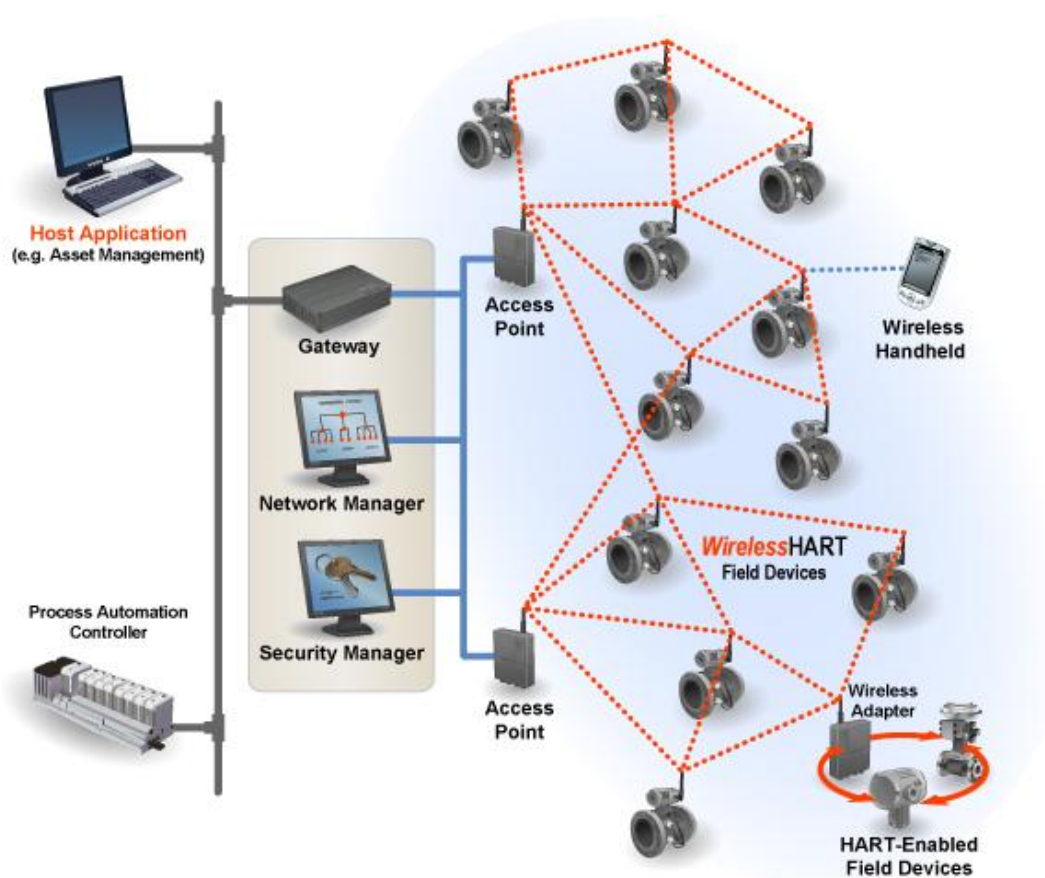
ขนาดของการส่งข้อมูลและความสามารถของเครือข่ายที่มากขึ้น ทำให้เทคโนโลยีระบบเครือข่ายแบบไร้สายในอุตสาหกรรม (Industrial Wireless LAN-IWLAN) มีการเติบโตอย่างสูงมากโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่เน้นระบบงานอัตโนมัติ

เทคโนโลยีเหล่านี้ ยังเหมาะสมสำหรับแอปพลิเคชันที่ต้องการการสื่อสารแบบ end-to-end ที่ต้องการความทนทาน ความน่าเชื่อถือสูงว่าจะสามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ล้มและการติดต่อทางวิทยุที่ต้องการความปลอดภัยสูง IWLAN เป็นมาตรฐานที่พัฒนาขยายมาจาก IEEE 802.11a/b/g และ n standards ที่ใช้ในการส่งสัญญาณที่ความเร็วตั้งแต่ 54-Mbit/s ไปจนถึงหลายร้อย Mbit/s นอกจากนั้นยังมีความสามารถส่งข้อมูลได้มากกว่ามาตรฐานการส่งสัญญาณแบบไร้สายอื่นๆ

โซลูชันที่มีความต้านทานต่ำ (low-latency solution) เป็นหัวใจสำคัญของของแอปพลิเคชันต่างๆ ที่ต้องการความสามารถเชื่อมต่อแบบ real-time อย่างเช่น การควบคุมดูแลกระบวนการทำงานที่ค่อนข้างวิกฤต (monitoring critical processes) WirelessHARTเป็นคำตอบของความต้อการนี้ เพราะ WirelessHART เป็น Wireless version ของ fieldbus-based protocols ซึ่งเป็นเทคโนโลยีสำหรับการตรวจจับสัญญาณ (sensor) แบบ peer-to-peer โดยใช้เครือข่ายไร้สาย ทำให้สามารถเพิ่มความสามารถสื่อสารแบบไร้สายให้แก่อุปกรณ์และระบบ Highway Addressable Remote Transducer Protocol (HART)ของเดิม เทคโนโลยีนี้วางพื้นฐานอยู่บน ย่านความถี่ที่ไม่ต้องขออนุญาตที่ 2.4 GHz ที่ใช้ในเทคโนโลยีอื่นๆ เช่น Wi-Fi หรือ Bluetooth และรวมทั้ง ZigBeeโดยให้ความปลอดภัยและการเชื่อมต่อที่มีการป้องกัน เพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลที่ถูกส่งทุกๆ แพ็กเกจถูกส่งในเวลาที่คุณมุนั้นเกิดขึ้นจริงแน่นอน Protocols นี้ยัง

ทำให้ผู้ใช้สามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีแบบไร้สายได้เร็วและง่ายขึ้น ขณะเดียวกันยังคงความสอดคล้องและทำงานร่วมกันกับ อุปกรณ์ เครื่องมือ และระบบเดิมที่เป็น HART ที่ใช้อยู่เดิมได้

การใช้งานระบบไร้สายในอุตสาหกรรมนั้นเรียกได้ว่ามีความแตกต่างอย่างมากกับระบบไร้สายที่เราใช้กันทั่วไป ดังนั้นการมองหาเทคโนโลยีที่มีความสามารถและฟีเจอร์ต่างๆ เช่นการตรวจจับเซ็นเซอร์, การมี Self-healing, Time Sync ฯลฯ ในเทคโนโลยี WirelessHART น่าจะเป็นคำตอบที่ดีที่สุดในงานอุตสาหกรรม

รูปที่ 2.1 ตัวอย่างระบบไร้สายในอุตสาหกรรม

2.1.2 การสอบเทียบ

การสอบเทียบ หมายถึง ชุดของการดำเนินการซึ่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างค่าการชี้บอกโดยเครื่องมือวัดหรือระบบการวัด หรือค่าที่แสดงโดยเครื่องมือวัดที่เป็นวัสดุกับค่าสมนัยที่รู้ค่าของ

ปริมาณที่วัดภายใต้ภาวะเฉพาะที่บ่งไว้ จากความหมายดังกล่าวขยายให้เข้าใจง่ายขึ้นก็คือ การสอบเทียบเป็นชุดการดำเนินการภายใต้สภาวะเฉพาะเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างเครื่องมือวัดเพื่อเปรียบเทียบกับค่าที่รู้ของ ปริมาณที่วัด (ซึ่งต้องเป็นค่าที่สามารถอ้างอิงได้) ผลจากการสอบเทียบจะให้ข้อมูลว่าเครื่องมือวัดที่ใช้ในการสำรวจยังคงมีคุณลักษณะทางด้านมาตรวิทยาที่เหมาะสมในการใช้งาน

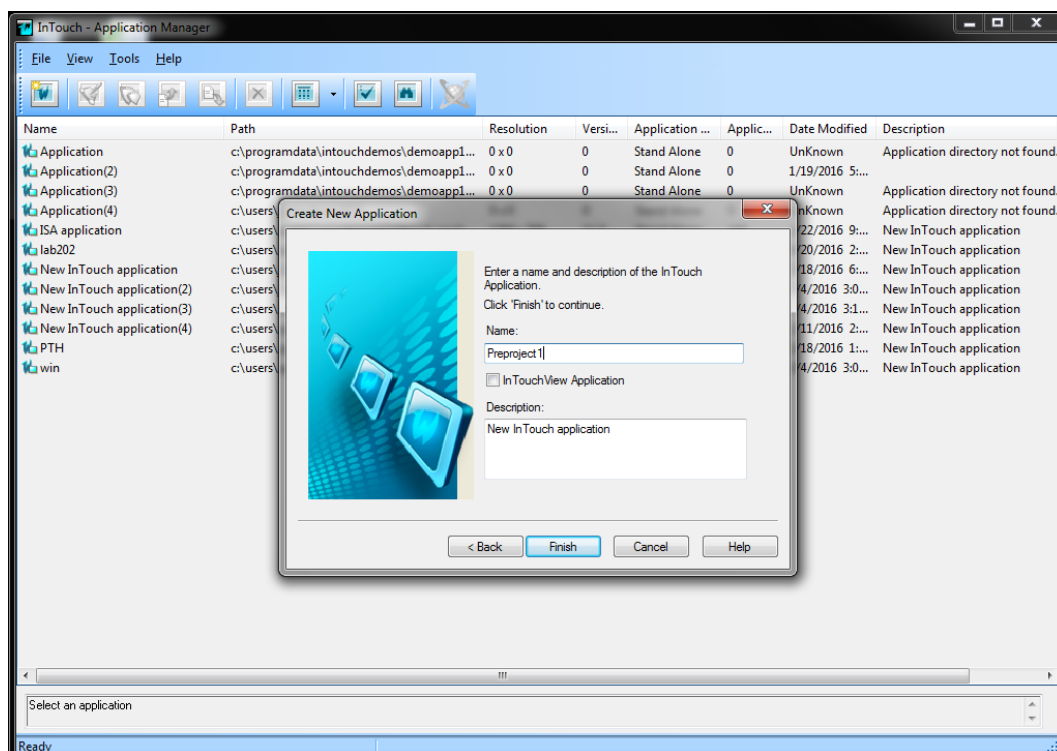
การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง Two-Way ANOVA การวิเคราะห์ความแปรปรวนมี 2 ตัวประกอบ จะใช้กับตัวแปรอิสระ 2 ตัวพร้อมกัน โดยต้องการศึกษาผลของ ตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีต่อตัวแปรตาม และศึกษาปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัวนั้น ให้สังเกตว่ามีตัวแปร 2 ชนิด คือตัวแปรอิสระ 2 ตัว และ ตัวแปรตาม 1 ตัว ซึ่งตัวแปรตามจะเป็นผลที่ผู้ทดลอง สังเกตได้หรือวัดได้

2.2 ซอฟแวร์ที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 WonderwareInTouch HMI

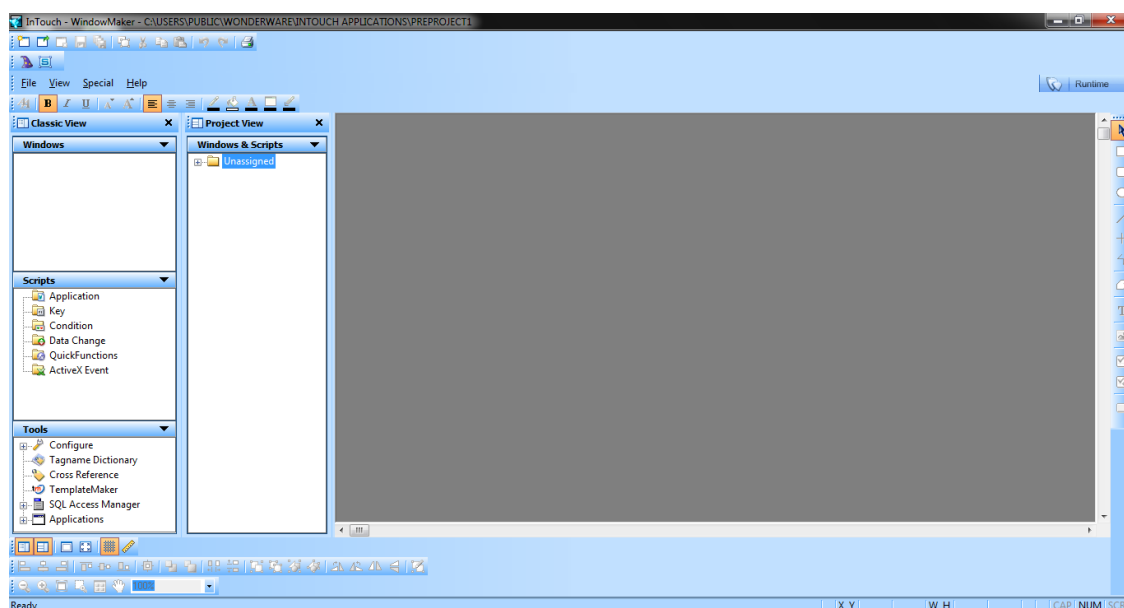
WonderwareInTouch HMI เป็นซอฟต์แวร์HMI (Human Machine Interface) จากบริษัท Invensys Process Systems ซึ่งปัจจุบันอยู่ภายใต้การบริหารโดย Schneider Electric กระบวนการต่างๆในระบบอุตสาหกรรมผ่านหน้าจอโดยที่ผู้ใช้หรือผู้ควบคุมไม่จำเป็นต้องอยู่หน้างานเพื่อสังเกตกระบวนการต่างๆแต่จะสังเกตผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ซึ่งผู้ดูแลสามารถควบคุมและดูงานตรงนี้ ซึ่งทำให้เกิดความสะดวกและลดจำนวนต้นทุนการจ้างงานด้วย

InTouch สามารถรันบนระบบปฏิบัติการ window ของ Microsoft ได้และประกอบไปด้วยสามโปรแกรมที่สำคัญคือ InTouch Application Manager , WindowMaker และ WindowViewer

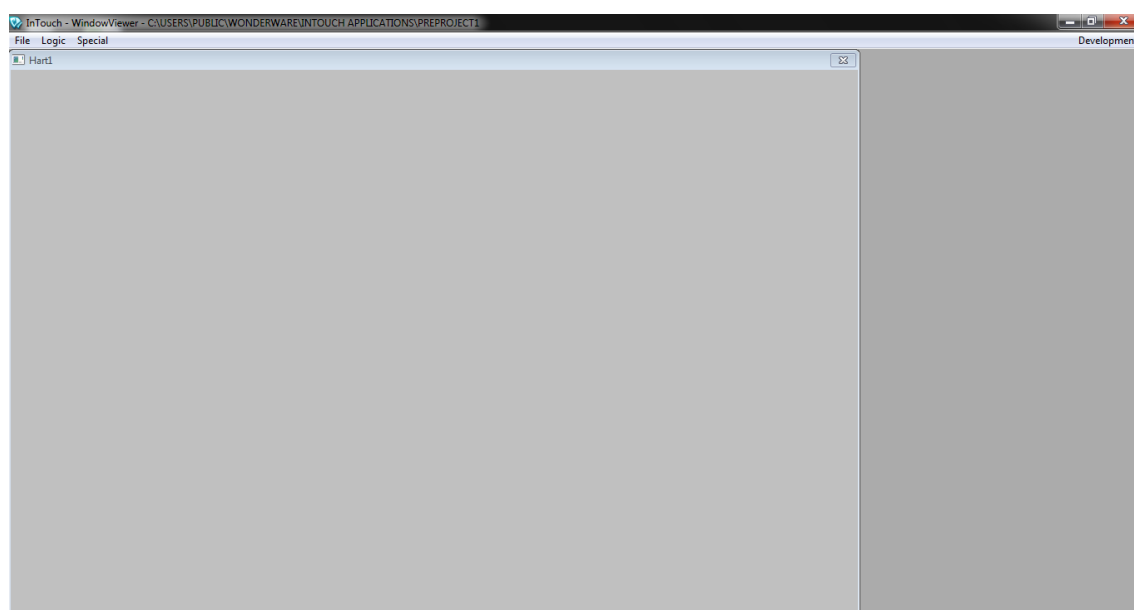
รูปที่ 2.2 InTouch Application Manager

InTouch Application Manager ใช้บริหารจัดการโปรแกรมประยุกต์ที่ผู้ใช้สร้างขึ้น กำหนดค่าของwindow viewer กำหนดความละเอียดของกราฟิกและยังมี DBDump และ DBLoad ซึ่งเป็นตัวเก็บฐานข้อมูลของกราฟิกโดยสามารถนำออกมาเป็นไฟล์excel ได้ทำให้บริหารจัดการง่ายขึ้น

รูปที่ 2.3 WindowMaker

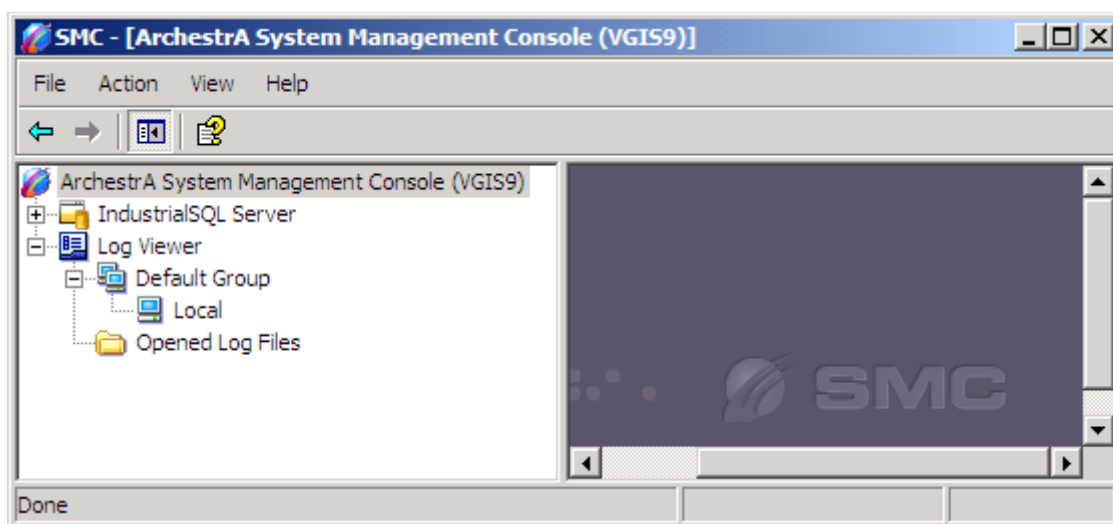
WindowMaker เป็นโปรแกรมสร้างกำหนดค่าและแก้ไขกราฟิกภายในWindowMaker จะมีเครื่องมือในการวาดกราฟิกเขียนสคริปต์และมี Symbol Factoryสำเร็จรูปสามารถนำมาใช้ได้เลยและใช้ในการกำหนดค่าให้สามารถเชื่อมต่อ industrial I/O systems กับ Microsoft Windows applicationsอื่นๆ

รูปที่ 2.4 WindowViewer

WindowViewerเป็นหน้าต่างแสดงผลเมื่อรันใหม่จาก WindowMaker สามารถบันทึกข้อมูลที่ผ่านมาและรายงานและยังสามารถแสดงสัญญาณเตือนเมื่อเกิดความผิดปกติกับกระบวนการทำให้ลดลดการสูญเสียจากอุบัติเหตุเนื่องจากระบบสามารถแจ้งเตือนเมื่อกระบวนการเกิดปัญหา

2.2.2 SMC (system manager console)

รูปที่ 2.5 โปรแกรมSMC

SMC เป็นโปรแกรมที่เป็นตัวกลางสำหรับเชื่อมต่อ Gateway กับ WonderwareIntouch เข้าด้วยกันให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้เพื่อให้ WonderwareIntouch ดึงค่าที่จาก gateway มาแสดงผลและเก็บเป็นฐานข้อมูลเพื่อมาวิเคราะห์โดยจะต้องเปลี่ยน Type ของ Tagname เพื่อให้สามารถรับ Input จาก gateway ได้และยังมีฟังก์ชัน diagnostic ที่สามารถวิเคราะห์ความผิดพลาดหรือเครื่องมือการจัดการที่สามารถใช้ในการจัดการเครือข่ายคอมพิวเตอร์

2.3 ฮาร์ดแวร์ที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 Gateway (Smart Wireless Gateway)

Gateway เป็นจุดต่อเชื่อมของเครือข่ายทำหน้าที่เป็นทางเข้าสู่ระบบเครือข่ายต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต ในความหมายของ router ระบบเครือข่ายประกอบด้วย node ของ gateway และ node ของ host เครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้ในเครือข่าย และคอมพิวเตอร์ที่เครื่องแม่ข่ายมีฐานะเป็น node แบบ host ส่วนเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ควบคุมการจราจรภายในเครือข่าย หรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต คือ node แบบ gateway

Emerson™ Smart Wireless Gateway 1420

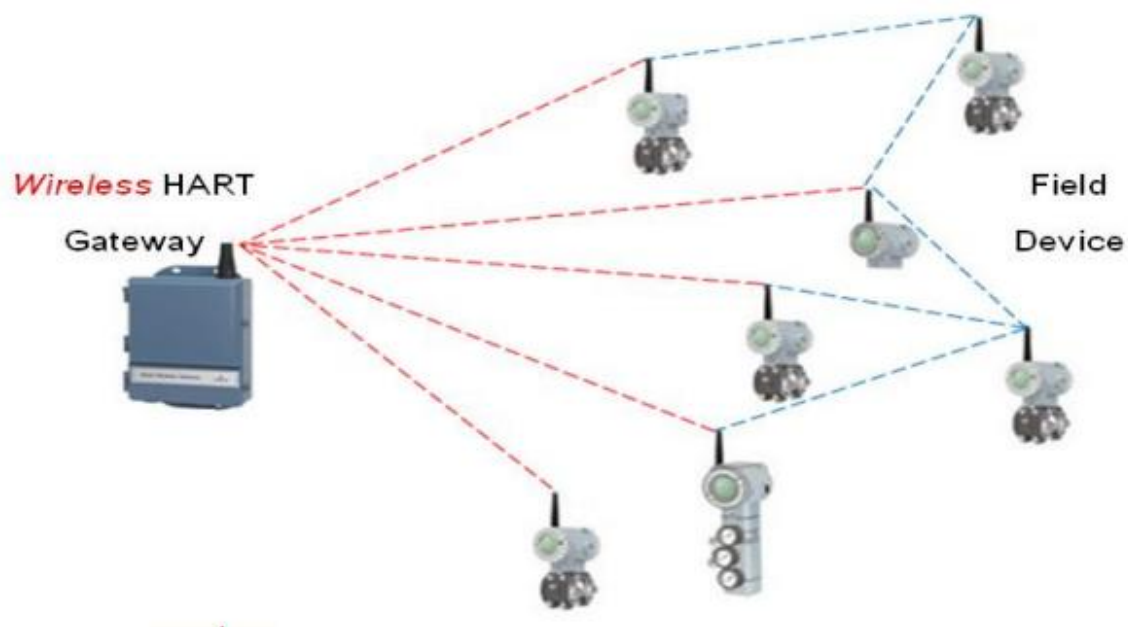

รูปที่ 2.6 Gateway Model1420 (Emerson)

Gateway เป็นอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ที่เชื่อมต่อเครือข่ายต่างประเภทเข้าด้วยกัน เช่น การใช้เกตเวย์ในการเชื่อมต่อเครือข่าย ที่เป็นคอมพิวเตอร์ประเภทพีซี (PC) เข้ากับคอมพิวเตอร์ประเภทแมคอินทอช (MAC) เป็นต้น

Gateway เป็นเหมือนประตูสื่อสาร ช่องทางสำหรับเชื่อมต่อข่ายงานคอมพิวเตอร์ที่ต่างชนิดกันให้สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ โดยทำให้ผู้ใช้บริการของคอมพิวเตอร์หนึ่งหรือในข่ายงานหนึ่งสามารถติดต่อเข้าสู่เครื่องบริการหรือข่ายงานที่ต่างประเภทกันได้ ทั้งนี้โดยการใช้อุปกรณ์ที่เรียกว่า "บริดจ์" (bridges) โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์จะทำให้การแปลข้อมูลที่จำเป็นให้ นอกจากในด้านของข่ายงาน เกตเวย์ยังเป็นอุปกรณ์ในการเชื่อมต่อข่ายงานบริเวณเฉพาะที่ (LAN) สองข่ายงานที่มีลักษณะ ไม่เหมือนกันให้สามารถเชื่อมต่อกันได้ หรือจะเป็นการเชื่อมต่อข่ายงานบริเวณเฉพาะที่เข้ากับข่ายงานบริเวณกว้าง (WAN) หรือต่อเข้ากับมินิคอมพิวเตอร์หรือต่อเข้ากับ

เมนเฟรมคอมพิวเตอร์ก็ได้เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากเกตเวย์มีไมโครโพรเซสเซอร์และหน่วยความจำของตนเอง

รูปที่ 2.7 ลักษณะการส่งสัญญาณแบบฮาร์ท

Wireless Gateway คือ จุดต่อเชื่อมของเครือข่ายทำหน้าที่ เป็นทางผ่านสู่ระบบเครือข่ายต่างๆ บนอินเทอร์เน็ตที่ใช้เทคโนโลยี ของ Wireless HART ในย่านความถี่ 2.4 GHz ซึ่งให้เสถียรภาพ การสื่อสารระดับสูงด้วย Mesh Topology โดยเครื่องมือวัด แต่ละตัว มีความสามารถในการหาเส้นทางที่ดีที่สุดด้วยตัวเอง จึงเรียกเทคโนโลยีนี้ว่า Smart Wireless Gateway

2.3.2 Temperature Transmitter (Wireless)

Temperature transmitter (ทรานสมิตเตอร์) คือ อุปกรณ์ทางไฟฟ้าที่ใช้ในการรับสัญญาณอุณหภูมิจากหัววัดอุณหภูมิ ชนิดใดชนิดหนึ่งจากเทอร์โมคัปเปิล Type K, J, E, R, S และ T หรือ RTD Pt 100 Ω เพื่อส่งค่าอุณหภูมิผ่านสายไฟไปยังเครื่องควบคุมอุณหภูมิ เครื่องบันทึกอุณหภูมิ หรือดาต้าล็อกเกอร์, PLC, เทอร์โมมิเตอร์

Rosemount™ 648 Wireless Temperature Transmitter

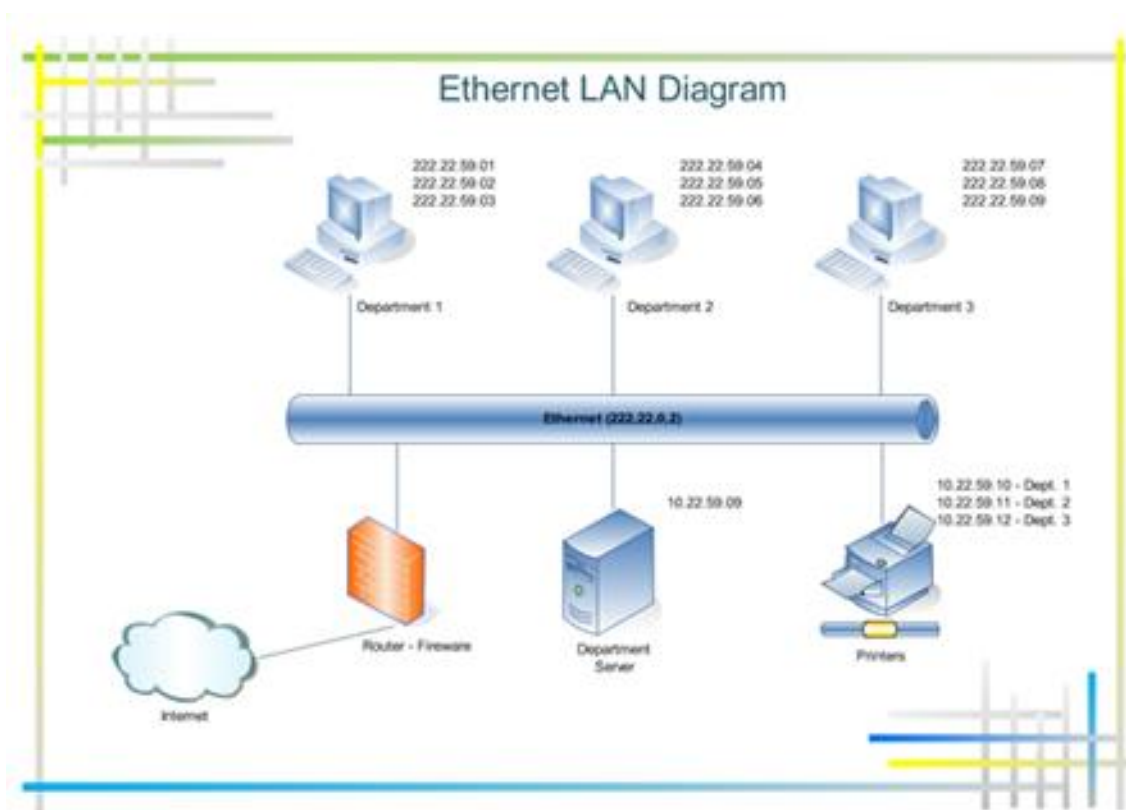
รูปที่ 2.8 Temperature Transmitter

รูปที่ 2.9 เทอร์โมคัปเปิล (RTD)

2.4 Ethernet Network

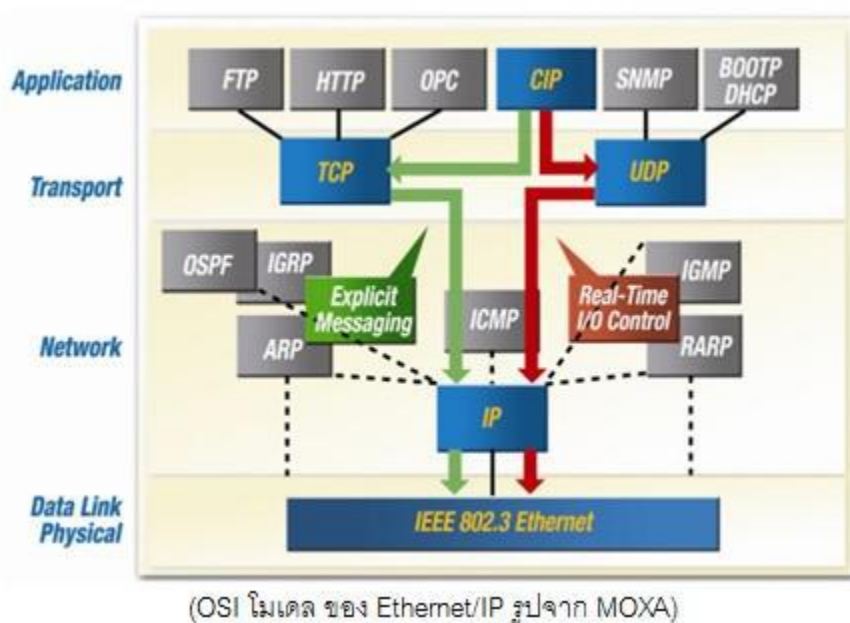
Ethernet เป็นเทคโนโลยีเครือข่ายที่ได้รับความนิยมมาก เพราะเป็นการส่งข้อมูลด้วยความเร็วสูง ซึ่งในช่วงแรกที่มีการพัฒนาระบบ Ethernet สามารถที่จะส่งผ่านข้อมูลด้วยความเร็ว 10 เมกะบิตต่อวินาที (Mbps) แต่ปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่เรียกว่า Fast Ethernet และ Gigabit Ethernet ที่ทำความเร็วได้ถึง 100 เมกะบิตต่อวินาที (Mbps) หรือ 1 Gbps และ 1000 เมกะบิตต่อวินาที (Mbps) หรือ 10 GbE ตามลำดับ

รูปที่ 2.10 ตัวอย่างรูปแบบการใช้งานระบบ Ethernet

โดยมีการควบคุมมาตรฐานของ Ethernet ด้วยสถาบันวิชาชีพวิศวกรไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (Institute of Electrical and Electronics Engineers) หรือ IEEE ซึ่งเป็นองค์กรที่ไม่หวังผลกำไรที่คอยดูแลและพัฒนาเทคโนโลยีทางไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์ซึ่งก็รวมถึง Ethernet ด้วยเช่นกัน

Ethernet เป็นการสื่อสารแบบโพรโทคอล (Protocol) ของ LAN ชนิดหนึ่ง que พัฒนาขึ้นโดย 3 บริษัทใหญ่คือบริษัท Xerox Corporation, Digital Equipment Corporation (DEC) และ Intel ในปี ค.ศ. 1976 หรืออาจจะเรียกการสื่อสารแบบนี้ว่าการสื่อสารระดับล่างก็ได้เช่นกัน ระบบการส่งแบบ Ethernet นั้นเป็นระบบการส่งที่เรียกว่า CSMA/CD (Carrier Sense Multiple Access / Collision Detection) โดยอธิบายหลักการทำงานได้ดังนี้ ในการส่งข้อมูลแต่ละครั้งจะทำการส่งได้เพียงคนเดียวเท่านั้น แต่ถ้าในเวลาเดียวกันมีการส่งข้อมูลมาพร้อมกัน มากกว่า 1 คนด้วยกัน ซึ่งเราเรียกว่า “Collision”

รูปที่ 2.14 OSI โมเดลของ Ethernet/IP

อุปกรณ์คอมพิวเตอร์แต่ละตัวจะมีการตรวจสอบ Collision เมื่ออุปกรณ์คอมพิวเตอร์ตรวจสอบว่ามีการส่งข้อมูลมาพร้อมกัน อุปกรณ์เหล่านั้นจะหยุดส่งข้อมูลเพียงช่วงเวลาหนึ่ง และจะทำการส่งใหม่ เวลาที่หยุดรอนั้นจะเป็นการสุ่มแบบสถิติ ทำให้การเกิด Collision อีกครั้งจะเป็นไปได้้น้อยมาก ๆ แต่ถ้าเกิดการ Collision จริง ๆ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์เหล่านั้นก็จะวนกลับมารอและสุ่มเวลาอีกรอบจนกว่าจะไม่พบการ Collision อีก